

JYX

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Niemi-Pynttäre, Risto

Title: Kuka on Judith Schalansky?

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja, 2020

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Niemi-Pynttäre, R. (2020). Kuka on Judith Schalansky?. Maailmankirjat : käännöskirjallisuuden verkkolehti, 05.09.2020. <https://www.maailmankirjat.ma-pe.net/kuka-on-judith-schalansky/>

Kuka on Judith Schalansky?

[AM/30 ADMIN](#)

RISTO NIEMI-PYNTTÄRI (5.9.2020)

Kuka on Judith Schalansky? Se, että [*Kaukaisten saarten atlas*](#) (2009) palkittiin Saksassa vuoden kauneimpana kirjana ei ollut sattuma. Schalansky tekee kirjaesineitä. Hän on sekä runoilija, kustannustoimittaja että kirjojen suunnittelija.

Berliiniläinen kustantaja Mathes&Seitz palkkasi vuonna 2013 Schalanskyn *Naturkunde* (luonnonhistoria) nimisen kirjasarjan toimittajaksi. *Naturkunde* on sittemmin noussut saksalaisen kielialueen merkittävimmäksi luontoeseistiikkaa julkaisevaksi sarjaksi. Myös sen suunnittelua ja toimittamista on kiitetty. *Naturkunde* -sarjan esitteessä sanotaan: ”Aiheena on luonto, ja jokainen teos on suunniteltu niin, että se on oma lajinsa.”

Schalanskyn kädenjälki teossarjassa on jopa niin näkyvä, että hänet on merkitty usein teosten toimittajaksi. Vuodesta 2013 alkaen *Naturkunde* -sarjassa on julkaistu n. 60 teosta, näin siis Schalanskyn julkaisuluettelo wikipediassa on erittäin pitkä, ja se kasvaa noin kymmenen teoksen vuosivauhtia.

Se, että kirjan tekijäksi merkitään myös kirjan suunnittelija-toimittaja nostaa näkyviin työpanoksen, jota teosten eteen tehdään. Tosin hieman oudolta tuntuu, että esimerkiksi brittiläisen luontoeseistiikan keskeinen tekijän, Robert Macfarlanen neljä esseeteosta ovat saksannoksessa saaneet rinnalleen Schalanskyn eikä esimerkiksi kääntäjää.

Teosten löytäminen on selvästikin osa Schalanskyn työtä. Esimerkiksi Korbinian Aignerin piirroksista koostuva *Äpfel und Birnen* (omenia ja päärynöitä) teos on arkistolöytö. Hedelmät on piirretty Dachaun keskitysleirillä parakkien välissä olevista hedelmäpuista. Aigner antoi piirtämilleen omenoille sellaisia nimiä kuin KZ-1, KZ-2, KZ-3 ja KZ-4. Keskitysleiriltä päästyään Aigner omisti loppuelämänsä hedelmäpuiden jalostukselle. Hänen kunniakseen KZ-3 nimettiin korbinianomenaksi v 1985.

Uusin teos sarjassa on kirjallisuudentutkija Katrin Schumacherin ”Füchse” (Ketut), joka julkaistiin elokuun lopussa 2020. Teos on oppinut essee ketusta, persoonallinen eläinmuotokuva. Samoin kirjallisuudentutkija Ludvig Fischerin ”Brennessell” (Nokkonen) ei kerro niinkään nokkosen hyötykäytöstä, vaan teos on essee, ja se on nimetty kasvimuotokuvaksi nokkosesta.

Judith Schalanskyn kirjoittama *Verzeichnis einiger Verluste* (2018) koostuu kahdestatoista asiasta, jota ei saa enää takaisin. Teos on siis jollain tavoin sukua Kaukaisten saarten atlakselle. Kun Schalanskyille myönnettiin Wilhelm-Raabe -palkinto, häntä luonnehdittiin rajoilla liikkuvaksi. Hän kulkee luonnon ja runouden rajoilla, tieteen ja mielikuvituksen rajoilla.

Judith Schalanskyn kirjoittama *Verzeichnis einiger Verluste* (2018)